

**ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตาม
ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา
ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๗)**

คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา

คำนำ

ส่วนราชการสังกัดรัฐสภามุ่งเน้นการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลตามหลักธรรมาภิบาล ให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนและผลักดันการดำเนินการ คุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ที่กำหนดไว้ในประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ในการวางระเบียบเพื่อกำหนดการทั้งหลายอันจำเป็น แก่การใช้บังคับประมวลจริยธรรม ตลอดจนเผยแพร่และปลูกฝังจริยธรรมให้เป็นที่รับทราบอย่างกว้างขวาง ทั้งในหมู่ข้าราชการรัฐสภา และประชาชน ดังนั้น คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาจึงได้จัดทำ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๗) เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินการของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาภายใต้ แผนแม่บทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๗) จะเป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตาม ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาให้ข้าราชการรัฐสภาในสังกัดยึดถือปฏิบัติ ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมและ สนับสนุนให้ข้าราชการรัฐสภาเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมและปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ จนเกิด ประโยชน์สูงสุดต่อไป

คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา

พฤศจิกายน ๒๕๖๒

สารบัญ

	หน้า
ความนำ	๑
วัตถุประสงค์ของการจัดทำยุทธศาสตร์	๔
สถานการณ์ด้านการส่งเสริมคุณธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา	๔
วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์	๖
การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ให้เป็นรูปธรรมและสัมฤทธิ์ผล	๖
กรอบการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนและผลักดัน	๙
การปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๗)	
ภาคผนวก	

ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา
ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๗)

ความนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ เป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกที่ได้บัญญัติเรื่องคุณธรรมและจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ และพนักงานหรือลูกจ้างอื่นของรัฐ โดยบัญญัติไว้ในหมวด ๕ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา ๗๗ ว่า “รัฐต้องจัดให้มีแผนพัฒนาการเมือง จัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ และพนักงานหรือลูกจ้างอื่นของรัฐ เพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ และเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่” ต่อมารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗๙ ได้บัญญัติให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่ละประเภทให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมที่กำหนดขึ้น โดยจะต้องมีกลไกและระบบในการดำเนินงานเพื่อให้การบังคับใช้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นฉบับปัจจุบัน ยังคงให้ความสำคัญกับเรื่องคุณธรรมและจริยธรรม โดยได้บัญญัติไว้ในหมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม “รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว” จึงมีการบัญญัติกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานทางจริยธรรม คือ “พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒”

แม้ว่าพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว จะไม่หมายความรวมถึงหน่วยงานธุรการของรัฐสภาก็ตาม แต่ในมาตรา ๗ ได้กำหนดว่า “เพื่อให้การจัดทำประมวลจริยธรรมในภาครัฐมีมาตรฐานทางจริยธรรมในระดับเดียวกันในการจัดทำประมวลจริยธรรมขององค์กรกลางบริหารงานบุคคลของศาลหรือองค์กรอัยการ องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของหน่วยงานธุรการของรัฐสภาและองค์กรอิสระให้นำมาตรฐานทางจริยธรรมตามมาตรา ๕ ไปใช้ประกอบการพิจารณาจัดทำประมวลจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในความรับผิดชอบด้วย” ซึ่งมาตรา ๕ มาตรฐานทางจริยธรรม คือ หลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งจะต้องประกอบด้วย

(๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่

(๓) กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

(๔) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ

(๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

(๗) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

มาตรฐานทางจริยธรรมตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐที่จะกำหนดเป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตนของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เกี่ยวกับสภาพคุณงาม ความดีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดถือสำหรับการปฏิบัติงาน การตัดสินใจความถูกต้อง การปฏิบัติที่ควรกระทำ หรือไม่ควรกระทำ ตลอดจนการดำรงตนในการกระทำความดีและละเว้นความชั่ว

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป็นส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ซึ่งส่วนราชการดังกล่าว มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พร้อมทั้งเป็นกลไกที่ส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานด้านนิติบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และรัฐสภา ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้างของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถตามหลักสมรรถนะ เป็นผู้ที่มีคุณธรรมและจริยธรรม ปฏิบัติตามมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพประสิทธิผล เกิดประโยชน์ต่อองค์กรและประเทศชาติ ซึ่งการปลูกจิตสำนึกให้ข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้างของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อารมณ์ไว้ซึ่งศักดิ์ศรี และเกียรติภูมิ มุ่งมั่น สร้างความเลื่อมใส ศรัทธา ให้ได้รับความเชื่อถือยกย่องจากบุคคลทั่วไปนั้น คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ก.ร.) จึงกำหนดให้มีประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาขึ้น เพื่อให้ข้าราชการรัฐสภา (ข้าราชการรัฐสภาสามัญ พนักงานราชการ และลูกจ้าง) ในส่วนราชการสังกัดรัฐสภายึดถือปฏิบัติ โดยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ และประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ฉบับที่ ๒ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๖ ซึ่งตามข้อ ๑๗ ของประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาได้กำหนดว่า “ให้ประธานรัฐสภาแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาขึ้น คณะหนึ่ง เพื่อควบคุม กำกับให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้...”

ทั้งนี้ ตามข้อ ๑๙ ของประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ได้กำหนดให้คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) วางระเบียบเพื่อกำหนดการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การใช้บังคับประมวลจริยธรรม
- (๒) คุ้มครองและประกันความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการ
- (๓) คุ้มครองข้าราชการรัฐสภาซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างตรงไปตรงมา มิให้ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมต่อข้าราชการรัฐสภาผู้นั้น
- (๔) เผยแพร่และปลูกฝังจริยธรรมให้เป็นที่รับทราบอย่างกว้างขวางทั้งในหมู่ข้าราชการรัฐสภาและประชาชน
- (๕) ส่งเสริมและยกย่องส่วนราชการ หัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ผู้บังคับบัญชาและข้าราชการรัฐสภาที่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างจริงจัง
- (๖) สอดส่องดูแลให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมในส่วนราชการ ในกรณีที่มีข้อสงสัย หรือมีข้อร้องเรียนว่ามีการฝ่าฝืนจริยธรรมให้ส่งเรื่องให้หัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา เพื่อปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้โดยเร็ว
- (๗) ควบคุม กำกับ ส่งเสริม และให้คำแนะนำในการใช้บังคับประมวลจริยธรรมนี้ในส่วนราชการ

(๘) พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาอันเกิดจากการใช้บังคับประมวลจริยธรรมนี้ในส่วนราชการ เมื่อได้วินิจฉัยแล้วให้ส่งคำวินิจฉัยให้ ก.ร. ภายในสามสิบวัน ถ้า ก.ร. มิได้วินิจฉัยเป็นอย่างอื่น ภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ ก.ร. รับเรื่อง ให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาเป็นที่สุด

(๙) ส่งเรื่องให้ ก.ร. พิจารณาวินิจฉัยในกรณีที่เห็นว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องสำคัญและยังไม่มีคำวินิจฉัยของ ก.ร. หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๑๐) ประมวลการตีความและวินิจฉัยปัญหา อันเกิดจากการใช้บังคับประมวลจริยธรรมนี้ทุกปี และเผยแพร่ให้ข้าราชการรัฐสภาทราบ เพื่อยึดถือและเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

(๑๑) เสนอแนะการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลจริยธรรมนี้ หรือการอื่นที่เห็นสมควรต่อ ก.ร.

(๑๒) ประสานงานกับผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อให้การปฏิบัติตามค่านิยมหลักสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตลอดจนประมวลจริยธรรมนี้มีผลใช้บังคับอย่างจริงจัง มีประสิทธิภาพและทั่วถึง

(๑๓) ดำเนินการอื่นตามประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่ ก.ร. มอบหมาย

ให้คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาวางกรอบแนวทางการดำเนินการให้เป็นมาตรฐานเดียวกันตามกรอบที่ ก.ร. กำหนด

การประชุมคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาให้นำกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับ

นอกจากนี้ ข้อ ๒๒ ของประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา กำหนดไว้ว่า ให้หัวหน้าส่วนราชการ สังกัดรัฐสภา และคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ส่งเสริมจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา โดยอย่างน้อยต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) ปลุกฝังจริยธรรมให้ข้าราชการรัฐสภาใหม่ จัดให้ข้าราชการรัฐสภาลงลายมือชื่อรับทราบประมวลจริยธรรม จัดให้มีการบันทึกประวัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมของข้าราชการรัฐสภาแต่ละคน รวมทั้งจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมผู้บริหารและข้าราชการรัฐสภาอย่างสม่ำเสมอ

(๒) คัดครองข้าราชการรัฐสภาผู้ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างเพียงพอ

(๓) ยกย่องข้าราชการรัฐสภาที่ถือปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างเคร่งครัด

(๔) จัดให้มีการศึกษาค่านิยมที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ และดำเนินการแก้ไขปรับเปลี่ยนค่านิยมนั้น

(๕) เผยแพร่ให้สมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา และประชาชน รวมถึงบุคคลในครอบครัวของข้าราชการรัฐสภาทราบประมวลจริยธรรมนี้ เพื่อไม่กระทำการอันเป็นการส่งเสริมหรือก่อให้เกิดการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม

ดังนั้น คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา จึงได้จัดทำยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๗ และยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๒ ขึ้น เพื่อดำเนินการส่งเสริมให้ข้าราชการรัฐสภาปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และเพื่อขับเคลื่อนและผลักดันให้ข้าราชการรัฐสภาปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และการใช้กลไกและระบบการบังคับใช้ประมวลจริยธรรม เพื่อให้การบังคับใช้ประมวลจริยธรรมที่กำหนดไว้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งที่ผ่านมาสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้มีการรณรงค์ส่งเสริมให้ข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้างของสำนักงานฯ ประพฤติตนตามมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงจำเป็นต้องดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์ ฯ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๗ ขึ้น เพื่อให้ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการจัดทำยุทธศาสตร์

การจัดทำยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาของคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาและส่วนราชการสังกัดรัฐสภา
๒. เพื่อสร้างความต่อเนื่องในการรณรงค์ ส่งเสริม เผยแพร่และสร้างจิตสำนึกในการประพฤติปฏิบัติ ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา
๓. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวัดและประเมินผลการทำงานที่ดำเนินงานตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา

สถานการณ์ด้านการส่งเสริมคุณธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

จุดอ่อน

๑. ส่วนราชการสังกัดรัฐสภามีจำนวนข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างเป็นจำนวนมาก ทำให้การรณรงค์ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม และการขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาของส่วนราชการ ยังไม่ทั่วถึง และไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย
๒. ส่วนราชการสังกัดรัฐสภามีบุคลากรที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม และการขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาไม่เพียงพอ และขาดการบูรณาการในการดำเนินการ จึงส่งผลให้ยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพตามที่คาดหวัง
๓. ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาบางส่วนยังขาดความรู้ ความเข้าใจและความสนใจในการดำเนินการทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม
๔. ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาบางส่วนไม่ตระหนักถึงประโยชน์หรือผลลัพธ์จากการยึดมั่นและปฏิบัติในด้านคุณธรรมจริยธรรม จึงไม่เห็นความสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมเท่าที่ควร

จุดแข็ง

๑. ส่วนราชการสังกัดรัฐสภามีคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาที่เป็นผู้วางระเบียบเพื่อกำหนดการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การใช้บังคับประมวลจริยธรรม วางนโยบายต่างๆ ทางด้านคุณธรรมจริยธรรม ส่งเสริม ควบคุม กำกับและให้คำแนะนำในการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ตลอดจนสอดส่องดูแลให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมในส่วนราชการ

๒. ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา มีคณะกรรมการระดับสำนักงานทำหน้าที่ขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม รวมถึงมีคณะทำงานในการจัดทำนโยบายและมาตรฐานความโปร่งใสของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา และกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม สำนักพัฒนาบุคลากร เป็นผู้ดำเนินการด้านคุณธรรมจริยธรรมและความโปร่งใส การขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ส่งเสริมและสนับสนุนให้สำนัก/กลุ่ม/กลุ่มงานในสังกัดขับเคลื่อนงานด้านคุณธรรมและจริยธรรม และความโปร่งใสอย่างจริงจัง ตลอดจนมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินการเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพและบรรลุผลสำเร็จ

๓. ส่วนราชการสังกัดรัฐสภามีนโยบาย ทิศทางและเป้าหมายในการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมตามแผนและยุทธศาสตร์ต่างๆ ของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา และแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติเป็นกรอบในการดำเนินการ

๔. สำนัก/กลุ่ม/กลุ่มงานขึ้นตรงภายในส่วนราชการสังกัดรัฐสภา มีคณะทำงานรณรงค์ส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และความโปร่งใสของแต่ละหน่วยงาน ที่สนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินการด้านคุณธรรมและจริยธรรมของสำนักงานฯ และส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและความโปร่งใสให้แก่บุคลากรภายในสำนักฯ

๕. ส่วนราชการสังกัดรัฐสภามีช่องทางสื่อสารเผยแพร่ในการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมภายในสำนักงาน ได้แก่ ระบบอินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต โทรศัพท์วงจรปิดของรัฐสภา สถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา และมีสำนักการพิมพ์ซึ่งเป็นสำนักที่สนับสนุนด้านงานพิมพ์หนังสือ เอกสาร และสื่อต่างๆ ได้

๖. ส่วนราชการสังกัดรัฐสภามีงบประมาณในการดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม โดยมีกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ปฏิบัติหน้าที่โดยเฉพาะ

โอกาส

๑. นโยบายของรัฐบาลที่ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม โดยนำพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทุกรัชกาล หลักคำสอนของศาสนา วัฒนธรรมและความเป็นไทยมาสร้างสรรค์สังคมไทยให้เข้มแข็ง การพัฒนาประเทศให้มีความสมดุลทั้งด้านวัตถุและจิตใจตามแนวคิด **คุณธรรมนำการพัฒนา** พร้อมทั้งก้าวไปสู่สังคมแห่งคุณธรรมตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี โดยให้สังคมเกิดความเข้มแข็งจากภายในและเกิดกระบวนการสร้างสังคมคุณธรรมแบบ “ระเบิดจากข้างใน” จากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ ควบคู่กับระบบเศรษฐกิจเกิดความมั่งคั่ง เข้มแข็งด้วยวิถีวัฒนธรรมไทย และยั่งยืนด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. เทคโนโลยีและสื่อต่างๆ ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ยุคของสื่อ Social media สื่ออิเล็กทรอนิกส์และดิจิทัล ซึ่งสำนักงานฯ สามารถนำมาใช้เป็นสื่อในการส่งเสริมด้านคุณธรรมและจริยธรรม

๓. ปัจจุบันหน่วยงานต่างๆ มีความตื่นตัวด้านคุณธรรมและจริยธรรม และมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้น เป็นโอกาสที่ดีของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ร่วมสร้างเครือข่ายได้อย่างต่อเนื่อง

ข้อจำกัด

๑. การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินการกิจกรรมภายในส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

๒. ด้านงบประมาณที่จัดสรรให้สำหรับการดำเนินการด้านคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา รวมถึงด้านการฝึกอบรมและพัฒนา มีแนวโน้มที่ลดลง

วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์

วิสัยทัศน์ (Vision)

เสริมสร้างบุคลากรที่ยึดมั่นการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา

พันธกิจ (Mission)

๑. พัฒนาแนวทางในการขับเคลื่อนประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาอย่างเป็นระบบ
๒. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา
๓. สร้างความร่วมมือและเครือข่ายที่เข้มแข็งในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม
๔. ส่งเสริมผู้ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาให้เป็นผู้นำต้นแบบด้านคุณธรรม

จริยธรรม

ยุทธศาสตร์ (Strategy)

ประเด็นยุทธศาสตร์หลักในการขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาให้เกิดผลอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ประกอบด้วย ๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑. วางระบบการขับเคลื่อนประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา
๒. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา
๓. สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการขับเคลื่อนการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา
๔. ส่งเสริมผู้นำและองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรมจริยธรรม

การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ให้เป็นรูปธรรมและสัมฤทธิ์ผล

การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ให้เป็นรูปธรรมและสัมฤทธิ์ผล ข้าราชการระดับผู้บริหารและระดับบังคับบัญชาของสำนัก/กลุ่ม/กลุ่มงาน จะต้องให้ความสำคัญและเป็นแบบอย่างที่ดี โดยมีพฤติกรรมหรือปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ขับเคลื่อนและผลักดันให้เกิดการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมในสำนัก/กลุ่ม/กลุ่มงาน พร้อมทั้งเป็นเครือข่ายการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมในการมีพฤติกรรมปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ วางระบบการขับเคลื่อนประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา เป้าประสงค์หลัก

การขับเคลื่อนประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาให้มีการดำเนินอย่างเป็นระบบ

กลยุทธ์

๑. ปรับปรุงแนวทางในการรณรงค์ ส่งเสริม และสนับสนุนการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา
๒. เชื่อมโยงข้อมูลพฤติกรรมด้านจริยธรรมเพื่อการส่งเสริมการบังคับใช้ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา

ตัวชี้วัด

๑. มีแผนการดำเนินการตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภารายปี ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา
๒. มีการประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา
๓. มีการเชื่อมโยงข้อมูลพฤติกรรมด้านจริยธรรมกับระบบการบริหารงานบุคคลเพื่อการส่งเสริมการบังคับใช้ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา
๔. มีการติดตามผลการดำเนินการตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา
๕. มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา
เป้าประสงค์หลัก

สร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา เพื่อการบังคับใช้ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์

เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา

ตัวชี้วัด

๑. มีโครงการและกิจกรรมการดำเนินการรณรงค์ ส่งเสริม และสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และคุณธรรมจริยธรรม
๒. มีการบรรจุสาระสำคัญเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมในหลักสูตร/กิจกรรมการพัฒนาบุคลากรของส่วนราชการรัฐสภา ไม่น้อยกว่า ๕ หลักสูตร
๓. มีการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการที่กำหนด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการขับเคลื่อนการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม
ข้าราชการรัฐสภา

เป้าประสงค์หลัก

สร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็งทั้งภายในและภายนอกส่วนราชการสังกัดรัฐสภา เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาในทุกกระดับ

กลยุทธ์

๑. สร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านคุณธรรมที่เข้มแข็ง
๒. สร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม

ตัวชี้วัด

๑. เครือข่ายความร่วมมือด้านคุณธรรมภายในส่วนราชการสังกัดรัฐสภา มีแผนและกิจกรรมการดำเนินงานรายปี
๒. มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมร่วมกับเครือข่ายภายนอก

**ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมผู้นำและองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรมจริยธรรม
เป้าประสงค์หลัก**

สร้างกระบวนการสนับสนุนให้เกิดบุคคลและหน่วยงานต้นแบบที่ยึดมั่นและปฏิบัติตามประมวล
จริยธรรมข้าราชการรัฐสภา

กลยุทธ์

๑. เสริมสร้างและพัฒนาบุคคลและหน่วยงานต้นแบบในการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม
ข้าราชการรัฐสภา

๒. จัดทำหลักสูตรด้านคุณธรรมจริยธรรม

ตัวชี้วัด

๑. มีหลักเกณฑ์และวิธีการที่สนับสนุนให้เกิดบุคคลและหน่วยงานต้นแบบในการปฏิบัติตาม
ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา

๒. มีหลักสูตรผู้นำการขับเคลื่อนด้านคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับการพัฒนาผู้นำต้นแบบ
ด้านคุณธรรมและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม

กรอบการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา

ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๗)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ วางระบบการขับเคลื่อนประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา								
เป้าประสงค์หลัก การขับเคลื่อนประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาให้มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ								
ลำดับ	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	แนวทางดำเนินการ/โครงการ/กิจกรรม	ปีงบประมาณดำเนินการ				
				๖๓	๖๔	๖๕	๖๖	๖๗
๑	ปรับปรุงแนวทางในการรณรงค์ส่งเสริม และสนับสนุนการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา	๑. มีแผนการดำเนินการตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภารายปี ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา	จัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาประจำปีงบประมาณ	✓	✓	✓	✓	✓
		๒. มีการติดตามผลการดำเนินการตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา	กำหนดรูปแบบการติดตามผลการดำเนินการตามประมวลจริยธรรมฯ	✓				
		๓. มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา	จัดทำรายงานผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา	✓	✓	✓	✓	✓

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ วางระบบการขับเคลื่อนประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา (ต่อ)								
เป้าประสงค์หลัก การขับเคลื่อนประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาให้มีการดำเนินอย่างเป็นระบบ								
ลำดับ	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	แนวทางดำเนินการ/โครงการ/กิจกรรม	ปีงบประมาณดำเนินการ				
				๖๓	๖๔	๖๕	๖๖	๖๗
๒	เชื่อมโยงข้อมูลพฤติกรรมด้านจริยธรรมเพื่อการส่งเสริมการบังคับใช้ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา	๑. มีการประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา	จัดให้มีการประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา	✓	✓	✓	✓	✓
		๒. มีการเชื่อมโยงข้อมูลพฤติกรรมด้านจริยธรรมกับระบบการบริหารงานบุคคลเพื่อการส่งเสริมการบังคับใช้ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา	ประสานความร่วมมือและผลักดันให้มีการเชื่อมโยงข้อมูลพฤติกรรมด้านจริยธรรมสำหรับการนำไปใช้กับระบบการบริหารงานบุคคล เพื่อการส่งเสริมการบังคับใช้ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา บรรจุ แต่งตั้ง เลื่อนขั้นเงินเดือน ฯลฯ เป็นต้น	✓	✓	✓	✓	✓

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา								
เป้าประสงค์หลัก สร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา เพื่อการบังคับใช้ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ								
ลำดับ	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	แนวทางดำเนินการ/โครงการ/กิจกรรม	ปีงบประมาณดำเนินการ				
				๖๓	๖๔	๖๕	๖๖	๖๗
๑	เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา	๑. มีโครงการและกิจกรรมการดำเนินการรณรงค์ ส่งเสริม และสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และคุณธรรมจริยธรรม	จัดโครงการและกิจกรรมการดำเนินการรณรงค์ ส่งเสริม และสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และคุณธรรมจริยธรรมให้กับข้าราชการรัฐสภาทุกระดับชั้น	✓	✓	✓	✓	✓
		๒. มีการบรรจุสาระสำคัญเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมในหลักสูตร/กิจกรรมการพัฒนาบุคลากรของส่วนราชการรัฐสภาไม่น้อยกว่า ๕ หลักสูตร	กำหนดเนื้อหาความรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรมไว้ในหลักสูตร/กิจกรรมตามแผนพัฒนาบุคลากรของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ไม่น้อยกว่า ๕ หลักสูตร	✓	✓	✓	✓	✓
		๓. มีการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการที่กำหนด	ดำเนินกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปีตามที่ได้กำหนดไว้	✓	✓	✓	✓	✓

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการขับเคลื่อนการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา								
เป้าประสงค์หลัก สร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็งทั้งภายในและภายนอกส่วนราชการสังกัดรัฐสภา เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาในทุกกระดับ								
ลำดับ	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	แนวทางดำเนินการ/โครงการ/กิจกรรม	ปีงบประมาณดำเนินการ				
				๖๓	๖๔	๖๕	๖๖	๖๗
๑	สร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านคุณธรรมที่เข้มแข็ง	เครือข่ายความร่วมมือด้านคุณธรรมภายในส่วนราชการสังกัดรัฐสภามีแผนและกิจกรรมการดำเนินงานรายปี	๑. สร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านคุณธรรมภายในส่วนราชการสังกัดรัฐสภาที่เป็นตัวแทนของข้าราชการรัฐสภาในทุกกระดับเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา	✓	✓	✓	✓	✓
			๒. เครือข่ายความร่วมมือด้านคุณธรรมภายในส่วนราชการสังกัดรัฐสภามีการกำหนดแผนและกิจกรรมการดำเนินงานรายปี รวมทั้งมีการรายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องฯ	✓	✓	✓	✓	✓
๒	สร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม	มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมร่วมกับเครือข่ายภายนอก	กิจกรรมเผยแพร่งานด้านการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมระหว่างเครือข่าย	✓	✓	✓	✓	✓

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมผู้นำและองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรมจริยธรรม								
เป้าประสงค์หลัก สร้างกระบวนการสนับสนุนให้เกิดบุคคลและหน่วยงานต้นแบบที่ยึดมั่นและปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา								
ลำดับ	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	แนวทางดำเนินการ/โครงการ/กิจกรรม	ปีงบประมาณดำเนินการ				
				๖๓	๖๔	๖๕	๖๖	๖๗
๑	เสริมสร้างและพัฒนาบุคคลและหน่วยงานต้นแบบในการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา	มีหลักเกณฑ์และวิธีการที่สนับสนุนให้เกิดบุคคลและหน่วยงานต้นแบบในการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา	๑. ทบทวนหรือปรับปรุงหลักเกณฑ์ที่สนับสนุนให้เกิดบุคคลและหน่วยงานต้นแบบในการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา	✓		✓		✓
			๒. จัดกิจกรรม/โครงการส่งเสริมยกย่องบุคคลและหน่วยงานต้นแบบในการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา	✓	✓	✓	✓	✓
			๓. ขยายกลุ่มเป้าหมายหลักสูตรการสร้างเสริมจริยธรรมไปยังข้าราชการผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมดีเด่นเพื่อผลักดันไปสู่เป้าหมายการเป็นองค์กรคุณธรรม	✓	✓	✓	✓	✓
			๔. ส่งเสริมบทบาทของผู้ได้รับรางวัลผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมให้มีส่วนร่วมในการเป็นผู้นำต้นแบบการขับเคลื่อนคุณธรรมและจริยธรรม	✓	✓	✓	✓	✓

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมผู้นำและองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรมจริยธรรม								
เป้าประสงค์หลัก สร้างกระบวนการสนับสนุนให้เกิดบุคคลและหน่วยงานต้นแบบที่ยึดมั่นและปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา								
ลำดับ	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	แนวทางดำเนินการ/โครงการ/กิจกรรม	ปีงบประมาณดำเนินการ				
				๖๓	๖๔	๖๕	๖๖	๖๗
๒	จัดทำหลักสูตรด้านคุณธรรมจริยธรรม	มีหลักสูตรผู้นำการขับเคลื่อนด้านคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับการพัฒนาผู้นำต้นแบบด้านคุณธรรมและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม	จัดทำ/ปรับปรุงหลักสูตรสำหรับผู้นำต้นแบบด้านคุณธรรมจริยธรรมและการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม	✓	✓	✓	✓	✓

ภาคผนวก

ประกาศรัฐสภา

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ และข้อ ๑๗ ของประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ ประธานรัฐสภา โดยความเห็นชอบของ ก.ร. จึงแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ประกอบด้วยบุคคล ดังต่อไปนี้

๑. นายพิฑูร พุ่มหิรัญ	ประธานกรรมการ
๒. นางนรรัตน์ พิมเสน	กรรมการ
๓. นางพรรณิภา เสริมศรี	กรรมการ
๔. นางสาวนภาภรณ์ ใจสัจจะ	กรรมการ
๕. นางนงนุช เศรษฐบุตร	กรรมการ
๖. นายสมใบ มูลจันทร์	กรรมการ
๗. นายศิโรจน์ แพทย์พันธุ์	กรรมการ
๘. นายนพรัตน์ ทวี	กรรมการ
๙. นายณัฐพัฒน์ พัดทอง	กรรมการ
๑๐. นายบุญสงค์ ทองอินทร์	กรรมการ
๑๑. นายบรรหาร กำลา	กรรมการ
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม สำนักพัฒนาบุคลากร สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	เลขานุการ
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	ผู้ช่วยเลขานุการ
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

ชวน หลีกภัย

ประธานรัฐสภา

ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา

คำปรารภ

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗๙ บัญญัติให้มาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละประเภท ให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมที่กำหนดขึ้น ซึ่งจะต้องมีกลไกและระบบในการดำเนินงานเพื่อให้การบังคับใช้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนดขั้นตอนการลงโทษตามความร้ายแรงแห่งการกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่กำหนดขึ้นให้ถือว่าการกระทำผิดทางวินัย

คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ก.ร.) จึงกำหนดให้มีประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาขึ้น เพื่อให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญ พนักงานราชการและลูกจ้างในส่วนราชการสังกัดรัฐสภายึดถือปฏิบัติไว้ดังต่อไปนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑ ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภานี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในประมวลจริยธรรมนี้

“ประมวลจริยธรรม” หมายความว่า ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา

“ข้าราชการรัฐสภา” หมายความว่า ข้าราชการรัฐสภาสามัญ พนักงานราชการ และลูกจ้างในส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

หมวด ๒

มาตรฐานทางจริยธรรมของข้าราชการรัฐสภา

ข้อ ๓ ข้าราชการรัฐสภาต้องจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ โดยมุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่เพื่อสนองคุณของแผ่นดิน รักษาประโยชน์ของประเทศชาติ ปฏิบัติตนตามหลักศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

ข้อ ๔ ข้าราชการรัฐสภาต้องยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยยอมรับฟังและยอมรับความคิดเห็นของส่วนรวม รวมถึงคำนึงถึงสิทธิและหน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตย อีกทั้งไม่ดำเนินการใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ระบบการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ข้อ ๕ ข้าราชการรัฐสภาต้องยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน โดยไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวที่ตนมีต่อบุคคลอื่นมาประกอบการใช้ดุลยพินิจ ให้เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลนั้นหรือปฏิบัติต่อบุคคลนั้นต่างจากบุคคลอื่น และไม่กระทำการใด หรือดำรงตำแหน่งใด หรือปฏิบัติภารกิจใดในฐานะส่วนตัว ซึ่งก่อให้เกิดความเคลือบแคลงหรือสงสัยว่าจะขัดกับประโยชน์ส่วนรวมที่อยู่ในความรับผิดชอบตามหน้าที่ของตน

ข้อ ๖ ข้าราชการรัฐสภาต้องรักดีต่อองค์กร โดยเชิดชูองค์กร ปฏิบัติงานโดยยึดมั่น เป้าหมายขององค์กรเป็นหลัก รักษาวัฒนธรรมและภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร รวมทั้งเคารพสถานที่ และช่วยกันรักษาความสงบเรียบร้อยในองค์กร

ข้อ ๗ ข้าราชการรัฐสภาต้องมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยมุ่งมั่นที่จะทำงานให้เกิดผลดีแก่องค์กรและประโยชน์ส่วนรวม เน้นการปรับปรุง กลไกการทำงานขององค์กร ให้มีความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีกลไกให้ประชาชนสามารถ ตรวจสอบได้

ข้อ ๘ ข้าราชการรัฐสภาต้องรู้รักสามัคคี มีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ สุจริต และมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ โดยยึดมั่นปฏิบัติตนให้อยู่ในหลักคุณธรรม มีความซื่อตรง ไม่คดโกง ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา ไม่ประพฤติตนเป็นที่เสื่อมเสีย

ข้อ ๙ ข้าราชการรัฐสภาต้องยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และชอบด้วยกฎหมาย โดยยึดมั่นในหลักการและถือปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด ยึดหลักวิชาและจรรยาวิชาชีพในการ ปฏิบัติงาน กล่าวคิด กล่าวทำ และกล่าวรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มุ่งที่จะกระทำ ในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม โดยปราศจากอคติ และไม่ยอมโอนอ่อนผ่อนตามอิทธิพลใด ๆ

ข้อ ๑๐ ข้าราชการรัฐสภาต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม เป็นกลางทางการเมือง มีจิตให้บริการแก่สมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา และประชาชน ด้วยอัธยาศัยไมตรี โดยไม่เลือกปฏิบัติ พร้อมให้บริการอยู่เสมอ

ข้อ ๑๑ ข้าราชการรัฐสภาต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้แก่สมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงาน รัฐสภา และประชาชน ภายใต้กรอบของกฎหมายอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง โดยรักษาความลับของทางราชการและความลับอื่นที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่หรือจากผู้มาติดต่อราชการ เว้นแต่การเปิดเผยนั้นเป็นไปเพื่อประโยชน์ในกระบวนการยุติธรรม หรือการตรวจสอบตามที่กฎหมาย กฏ หรือข้อบังคับกำหนด และปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการ

ข้อ ๑๒ ข้าราชการรัฐสภาต้องให้เกียรติแก่สมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และไม่ก้าวก่าย สิทธิส่วนบุคคลหรือเรื่องส่วนตัวของผู้อื่น

ข้อ ๑๓ ข้าราชการรัฐสภาต้องเสียสละ มีความขยันหมั่นเพียร อุทิศเวลาให้งานอย่างเต็มที่ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ ช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานและผู้อื่น โดยไม่หวังผลประโยชน์ตอบแทนอื่นใด

ข้อ ๑๔ ข้าราชการรัฐสภาต้องประหยัด โดยการใช้เวลาราชการ เงิน ทรัพย์สิน บุคลากร บริการ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกของทางราชการ และสิทธิประโยชน์ที่ราชการจัดให้อย่างคุ้มค่า สมประโยชน์ของทางราชการ รวมทั้งไม่นำไปใช้เพื่อประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น

ข้อ ๑๕ ข้าราชการรัฐสภาต้องปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างตรงไปตรงมา และไม่กระทำการเลียงประมวลจริยธรรมนี้

ข้าราชการรัฐสภาเมื่อรู้หรือพบเห็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมนี้ ข้าราชการรัฐสภามีหน้าที่ต้องรายงานการฝ่าฝืนดังกล่าวพร้อมพยานหลักฐาน (ถ้ามี) ต่อหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา หรือคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาโดยพลัน

หมวด ๓

กลไกและระบบการบังคับใช้ประมวลจริยธรรม

ส่วนที่ ๑

องค์กรคุ้มครองจริยธรรม

ข้อ ๑๖ ก.ร. มีหน้าที่ควบคุมกำกับให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างทั่วถึงและจริงจัง โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) วางระเบียบเพื่อกำหนดการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การใช้บังคับประมวลจริยธรรม

(๒) คุ้มครองและประกันความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมของคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาและกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม

(๓) คุ้มครองข้าราชการรัฐสภาซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างตรงไปตรงมา มิให้ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมต่อข้าราชการรัฐสภาผู้นั้น

(๔) ตีความ และวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาอันเกิดจากการใช้ประมวลจริยธรรมนี้

(๕) ดำเนินการอื่นตามประมวลจริยธรรมนี้

ข้อ ๑๗ ให้ประธานรัฐสภาแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อควบคุม กำกับให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ ซึ่งหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภาาร่วมกันพิจารณาเสนอจาก ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกผู้มีความซื่อสัตย์เป็นที่ประจักษ์โดยได้รับความเห็นชอบจาก ก.ร.

(๒) กรรมการซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ผู้อำนวยการสำนัก หรือผู้อำนวยการกลุ่มงานที่ขึ้นตรงต่อหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภาในส่วนราชการสังกัดรัฐสภา โดยให้เลือกกันเองส่วนราชการละสองคน

(๓) กรรมการซึ่งเลือกจากข้าราชการรัฐสภา ส่วนราชการละสองคนตามวิธีการที่แต่ละส่วนราชการเห็นสมควร

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสองคน ซึ่งหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภาร่วมกันพิจารณาเสนอจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกผู้มีความซื่อสัตย์เป็นที่ประจักษ์โดยได้รับความเห็นชอบจาก ก.ร.

ให้ ก.ร. แต่งตั้งผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในส่วนราชการสังกัดรัฐสภา คนหนึ่งเป็นเลขานุการ และอีกคนหนึ่งเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาต้องไม่เคยถูกลงโทษทางวินัย และเป็นผู้มีเกียรติเป็นที่ยอมรับของส่วนราชการ

ข้อ ๑๘ กรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภามีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้

ให้กรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะแต่งตั้งกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาใหม่

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาที่ได้รับแต่งตั้งมีวาระอยู่เท่ากับวาระที่เหลืออยู่

ข้อ ๑๙ คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) วางระเบียบเพื่อกำหนดการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การใช้อำนาจบังคับประมวลจริยธรรม

(๒) คຸ້ມครองและประกันความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการ

(๓) คຸ້ມครองข้าราชการรัฐสภาซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างตรงไปตรงมา มิให้ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมต่อข้าราชการรัฐสภาผู้นั้น

(๔) เผยแพร่และปลูกฝังจริยธรรมให้เป็นที่รับทราบอย่างกว้างขวางทั้งในหมู่ข้าราชการรัฐสภาและประชาชน

(๕) ส่งเสริมและยกย่องส่วนราชการ หัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ผู้บังคับบัญชา และข้าราชการรัฐสภาที่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างจริงจัง

(๖) สอดส่องดูแลให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมในส่วนราชการ ในกรณีที่มีข้อสงสัยหรือมีข้อร้องเรียนว่ามีการฝ่าฝืนจริยธรรมให้ส่งเรื่องให้หัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา เพื่อปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้โดยเร็ว

(๗) ควบคุม กำกับ ส่งเสริม และให้คำแนะนำในการใช้อำนาจบังคับประมวลจริยธรรมนี้ในส่วนราชการ

(๘) พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาอันเกิดจากการใช้บังคับประมวลจริยธรรมนี้ในส่วนราชการ เมื่อได้วินิจฉัยแล้วให้ส่งคำวินิจฉัยให้ ก.ร. ภายในสามสิบวัน ถ้า ก.ร. มิได้วินิจฉัยเป็นอย่างอื่น ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ ก.ร. รับเรื่อง ให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาเป็นที่สุด

(๙) ส่งเรื่องให้ ก.ร. พิจารณาวินิจฉัยในกรณีที่เห็นว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องสำคัญและยังไม่มีคำวินิจฉัยของ ก.ร. หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๑๐) ประมวลการตีความและวินิจฉัยปัญหา อันเกิดจากการใช้บังคับประมวลจริยธรรมนี้ทุกปี และเผยแพร่ให้ข้าราชการรัฐสภาทราบ เพื่อยึดถือและเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

(๑๑) เสนอแนะการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลจริยธรรมนี้ หรือการอื่นที่เห็นสมควรต่อ ก.ร.

(๑๒) ประสานงานกับผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อให้การปฏิบัติตามค่านิยมหลักสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตลอดจนประมวลจริยธรรมนี้มีผลใช้บังคับอย่างจริงจัง มีประสิทธิภาพและทั่วถึง

(๑๓) ดำเนินการอื่นตามประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่ ก.ร. มอบหมาย

ให้คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาวางกรอบแนวทางการดำเนินการให้เป็นมาตรฐานเดียวกันตามกรอบที่ ก.ร. กำหนด

การประชุมคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาให้นำกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับ

ข้อ ๒๐ หัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา รองหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ผู้อำนวยการสำนัก และผู้อำนวยการกลุ่มงานที่ขึ้นตรงต่อหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ที่ทำหน้าที่เป็นผู้บังคับบัญชา มีหน้าที่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ และประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ควบคุมให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ สนับสนุนส่งเสริมผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ที่มีความซื่อสัตย์มีผลงานและความรู้ความสามารถ และปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) คุ้มครองและประกันความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมของส่วนราชการ

(๒) คุ้มครองข้าราชการรัฐสภาซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างตรงไปตรงมา มิให้ถูกกลั่นแกล้งหรือถูกใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรม

(๓) ส่งเสริมและเผยแพร่การปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างสม่ำเสมอ

(๔) ติดตามสอดส่องให้ข้าราชการรัฐสภาในส่วนราชการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ อย่างเคร่งครัด

(๕) ปฏิบัติตามมติหรือคำวินิจฉัย ก.ร. หรือคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา คำแนะนำของผู้ตรวจการแผ่นดิน ในกรณีที่คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภามีคำวินิจฉัยใด และหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภาไม่เห็นพ้องด้วยกับคำวินิจฉัยนั้น ให้เสนอความเห็นของตน และคำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาไปให้ ก.ร. วินิจฉัยได้ เว้นแต่กรณีนั้นมีคำวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือ ก.ร. วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดไว้แล้ว

(๖) รวบรวมปัญหาการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงประมวลจริยธรรมนี้ หรือการอื่นตามที่เห็นสมควรเสนอคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา เพื่อนำเสนอ ก.ร. ต่อไป

(๗) ดำเนินการอื่นตามประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่ ก.ร. มอบหมาย

ข้อ ๒๑ ให้กลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่คุ้มครองจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมนี้ และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการเผยแพร่ ปกป้อง ส่งเสริม ยกย่องข้าราชการรัฐสภาที่เป็นแบบอย่างที่ดี และติดตามสอดส่องการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างสม่ำเสมอ

(๒) ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงการฝ่าฝืนจริยธรรมเพื่อรายงานผลให้หัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภาพิจารณา ทั้งนี้ โดยอาจมีผู้ร้องขอหรืออาจดำเนินการตามที่หัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา มอบหมาย หรือตามที่เห็นสมควรก็ได้

(๓) ให้ความช่วยเหลือและดูแลข้าราชการรัฐสภาซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างตรงไปตรงมา มิให้ถูกกลั่นแกล้งหรือถูกใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรม

(๔) ดำเนินการอื่นตามที่กำหนดในประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่หัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา หรือที่ ก.ร. มอบหมาย ทั้งนี้ โดยไม่กระทบต่อความเป็นอิสระของผู้ดำรงตำแหน่งในกลุ่มงานดังกล่าว

ส่วนที่ ๒

ระบบการบังคับใช้ประมวลจริยธรรม

ข้อ ๒๒ ให้หัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา และคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ส่งเสริมจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา โดยอย่างน้อยต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) ปกป้องจริยธรรมให้ข้าราชการรัฐสภาใหม่ จัดให้ข้าราชการรัฐสภาลงลายมือชื่อรับทราบประมวลจริยธรรม จัดให้มีการบันทึกประวัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมของข้าราชการรัฐสภาแต่ละคน รวมทั้งจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมผู้บริหารและข้าราชการรัฐสภาอย่างสม่ำเสมอ

(๒) คุ้มครองข้าราชการรัฐสภาผู้ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างเพียงพอ

(๓) ยกย่องข้าราชการรัฐสภาที่ถือปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างเคร่งครัด

(๔) จัดให้มีการศึกษาค่านิยมที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ และดำเนินการแก้ไขปรับเปลี่ยนค่านิยมนั้น

(๕) เผยแพร่ให้สมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา และประชาชน รวมถึงบุคคลในครอบครัวของข้าราชการรัฐสภาทราบประมวลจริยธรรมนี้ เพื่อไม่กระทำการอันเป็นการส่งเสริมหรือก่อให้เกิดการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม

ข้อ ๒๓ การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมตามหมวด ๒ ให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดทางวินัย ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ระเบียบ ก.ร. ว่าด้วยพนักงานราชการ หรือระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๔ เมื่อมีกรณีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ผู้บังคับบัญชาอาจสั่งลงโทษทางวินัย ว่ากล่าวตักเตือน ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือ หรือสั่งให้ได้รับการพัฒนาตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๒๕ ในการบรรจุแต่งตั้ง เลื่อนขั้นเงินเดือน ย้ายหรือโอนข้าราชการรัฐสภาผู้ใด ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุพิจารณาพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้นั้นควบคู่กับความรู้ความสามารถด้วย

ข้อ ๒๖ เมื่อมีปัญหาข้อสงสัยในการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ในเรื่องใด ข้าราชการรัฐสภาอาจเสนอเรื่องที่เป็นปัญหาดังกล่าวให้ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการที่ตนสังกัด นำเสนอเพื่อขอคำวินิจฉัยหรืออนุญาตจากคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาได้

ในกรณีที่เรื่องนั้นเป็นเรื่องสำคัญ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของ ก.ร. หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาอาจส่งเรื่องให้ ก.ร. วินิจฉัยได้

ในกรณีที่ ก.ร. เห็นว่าเรื่องดังกล่าวตามวรรคหนึ่งเป็นเรื่องสำคัญ อันควรแก่การขอคำแนะนำจากผู้ตรวจการแผ่นดินก็ให้กระทำได้

ข้าราชการรัฐสภาที่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ก.ร. หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน ไม่ต้องรับผิดทางวินัย

ข้อ ๒๗ ในกรณีที่จำเป็นต้องดำเนินการเรื่องใดโดยด่วน หากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์ของทางราชการ และไม่อาจเรียกประชุมคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาได้ทัน ข้าราชการรัฐสภาอาจขอคำแนะนำจากผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการที่ตนสังกัด

ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมตามวรรคหนึ่ง มีหน้าที่ต้องให้คำแนะนำตามสมควร ตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ก.ร. หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน หากไม่มีคำวินิจฉัยในเรื่องที่เป็นปัญหามาก่อน ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมอาจให้คำแนะนำโดยยึดประโยชน์สูงสุดของส่วนรวมเป็นสำคัญ ทั้งต้องมุ่งสร้างสำนึกถึงซึ่งและเที่ยงธรรมในหน้าที่ ผดุงเกียรติและศักดิ์ศรีของข้าราชการรัฐสภาที่สร้างความไว้วางใจและเชื่อมั่นของปวงชน และการดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีงาม และให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาและ ก.ร. ทราบ

ข้าราชการรัฐสภาที่ปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมตามแนวทางที่คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ก.ร. หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน เคยวินิจฉัยไว้แล้ว โดยสุจริตไม่ต้องรับผิดทางวินัย

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๘ ให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ประมวลจริยธรรมนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๒๙ เมื่อครบหนึ่งปีนับแต่วันที่ประมวลจริยธรรมนี้มีผลใช้บังคับ ให้ ก.ร. จัดให้มีการประเมินการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ พร้อมดำเนินการปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติหรือแก้ไขเพิ่มเติมประมวลจริยธรรมให้เหมาะสม

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ ก.ร. รับฟังความคิดเห็นจากข้าราชการรัฐสภา ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา หัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา และผู้ตรวจการแผ่นดิน อย่างกว้างขวาง และต้องดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ครบหนึ่งปีของการใช้บังคับประมวลจริยธรรมนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๔

ชัย ชิดชอบ

ประธานรัฐสภา

ประธาน ก.ร.

ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา

(ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๖

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา

ข้อ ๑ ประมวลจริยธรรมนี้เรียกว่า “ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖”

ข้อ ๒ ประมวลจริยธรรมนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๑ แห่งประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๑ ข้าราชการรัฐสภาต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้แก่สมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา และประชาชน ภายใต้กรอบของกฎหมายอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง โดยรักษาความลับของทางราชการและความลับอื่นที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่หรือจากผู้มาติดต่อราชการ เว้นแต่การเปิดเผยนั้นเป็นไปเพื่อประโยชน์ในกระบวนการยุติธรรม หรือการตรวจสอบตามที่กฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับกำหนด และปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๗ แห่งประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๗ ให้ประธานรัฐสภาแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อควบคุม กำกับให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ ซึ่งหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภาร่วมกันพิจารณาเสนอจาก ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์โดยได้รับความเห็นชอบจาก ก.ร.

(๒) กรรมการซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ผู้อำนวยการสำนัก หรือผู้บังคับบัญชาส่วนราชการที่ขึ้นตรงต่อหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภาในส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ตามประกาศรัฐสภาว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการภายในของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา โดยให้เลือกกันเอง ส่วนราชการละสองคน

(๓) กรรมการซึ่งเลือกจากข้าราชการรัฐสภา ส่วนราชการละสองคนตามวิธีการที่แต่ละส่วนราชการ เห็นสมควร

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสองคน ซึ่งหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภาร่วมกัน พิจารณาเสนอจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์โดยได้รับความเห็นชอบจาก ก.ร.

ให้ ก.ร. แต่งตั้งผู้บังคับบัญชากลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในส่วนราชการ สังกัดรัฐสภาคนหนึ่งเป็นเลขานุการ และอีกคนหนึ่งเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาต้องไม่เคยถูกลงโทษทางวินัย และเป็นผู้มีเกียรติเป็นที่ยอมรับของส่วนราชการ

ในกรณีที่ไม่มีกรรมการในตำแหน่งใด หรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ถ้ากรรมการที่เหลืออยู่นั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งให้คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาประกอบด้วยกรรมการที่เหลืออยู่”

ข้อ ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของข้อ ๑๘ แห่งประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา

“ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาว่างลงก่อนครบวาระ ให้ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาดำเนินการสรรหาตำแหน่งกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาแทนตำแหน่งที่ว่างให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน ถ้าวาระการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยยี่สิบวัน จะไม่ดำเนินการสรรหากรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามข้อ ๑๗ แทนตำแหน่งที่ว่างนั้นก็ได้”

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของข้อ ๒๐ แห่งประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๐ หัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา รองหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ผู้อำนวยการสำนักและผู้บังคับบัญชาส่วนราชการที่ขึ้นตรงต่อหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภาในส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ตามประกาศรัฐสภาว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการภายในของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานที่อยู่ในสำนัก มีหน้าที่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ และประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ควบคุมให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ สนับสนุนส่งเสริมผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่มีความซื่อสัตย์สุจริต มีผลงานและความรู้ความสามารถ และปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้”

ข้อ ๗ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๓ แห่งประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๓ การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมตามหมวด ๒ ให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดทางวินัย ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภา ระเบียบ ก.ร. ว่าด้วยพนักงานราชการ หรือระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ แล้วแต่กรณี”

ข้อ ๘ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของข้อ ๒๖ แห่งประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๖ เมื่อมีปัญหาข้อสงสัยในการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ในเรื่องใด ข้าราชการรัฐสภาอาจเสนอเรื่องที่เป็นปัญหาดังกล่าวให้ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการที่ตนสังกัด นำเสนอเพื่อขอคำวินิจฉัยหรืออนุญาตจากคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาได้”

ข้อ ๙ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๗ แห่งประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๗ ในกรณีที่ต้องดำเนินการเรื่องใดโดยด่วน หากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์ของทางราชการ และไม่อาจเรียกประชุมคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาได้ทัน ข้าราชการรัฐสภาอาจขอคำแนะนำจากผู้บังคับบัญชากลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการที่ตนสังกัด

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมตามวรรคหนึ่ง มีหน้าที่ต้องให้คำแนะนำตามสมควร ตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ก.ร. หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน หากไม่มีคำวินิจฉัยในเรื่องที่เป็นปัญหามาก่อน ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมอาจให้คำแนะนำโดยยึดประโยชน์สูงสุดของส่วนรวมเป็นสำคัญ ทั้งต้องมุ่งสร้างสำนึกถึงและเที่ยงธรรมในหน้าที่ ผดุงเกียรติและศักดิ์ศรีของข้าราชการรัฐสภาที่สร้างความไว้วางใจและเชื่อมั่นของปวงชน และการดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีงาม และให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาและ ก.ร. ทราบ

ข้าราชการรัฐสภาที่ปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้บังคับบัญชากลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมตามแนวทางที่คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ก.ร. หรือผู้ตรวจการแผ่นดินเคยวินิจฉัยไว้แล้วโดยสุจริตไม่ต้องรับผิดชอบวินัย”

ข้อ ๑๐ ให้คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภานี้ใช้บังคับเป็นคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามข้อ ๑๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภานี้

ข้อ ๑๑ ให้ประธานรัฐสภาการศึกษาการตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภานี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

สมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์

ประธานรัฐสภา

ประธาน ก.ร.